

**KARDINALOVA HOMILIJA NA MISI ZAKLJUČENJA
MEĐUNARODNOG ZNANSTVENOG SIMPOZIJA
O BLAŽENOM AUGUSTINU KAŽOTIĆU**

Zagreb, katedrala, 16. listopada 2011. godine.

Liturgijska čitanja: Iz 45,1. 4-6; 1 Sol 1,1-5b; Mt 22,15-21

Draga braćo i sestre u Kristu!

1. Od petka 14. listopada ove godine održavao se u Zagrebu Međunarodni znanstveni skup o blaženom Augustinu Kažotiću, najprije zagrebačkom, a zatim lučerskom biskupu. Skup završava ovom svetom Misom u našoj prvostolnici. Stoga od srca pozdravljam organizatore Međunarodnog znanstvenog skupa, cijenjene predavače iz Francuske, Italije, Švicarske i Hrvatske koji su protekla dva dana pokušali osvjetliti lik i djelo blaženog Augustina.

Posebno pozdravljam naše goste iz biskupije Lucera-Troia predvođene svojim pastirom mons. Domenicom Cornacchiam, lučersko-trojanskim biskupom. Pozdravljam sve štovatelje blaženog Augustina Kažotića i sve vas, draga braćo i sestre, sudionike ove svete Euharistije.

U Evandelju današnje Mise dodiruje se svepovijesna drama: može li čovjek umaknuti ucjeni i manipulaciji moćnih? Boga ne možemo smjestiti u okvire ljudskih očekivanja, jer On nadilazi te okvire. Božja Riječ, sam Isus Krist, osvjetljuje i raskrinkava ljudske pokušaje da se njegovom porukom Istine i

spasenja manipulira ili da se njome služi samo u osobne, površne i ovozemaljske ciljeve.

2. U razračunavanju Isusa s njegovim protivnicima, što će završiti Isusovom osudom i smrću na križu, dvije u ovom slučaju udružene grupacije u židovstvu, farizeji i herodovci, žele mu postaviti stupicu. Ili će se ogriješiti o rimsku vlast pa će ga proglasiti neprijateljem države, ili će reći što takvo čime će se diskreditirati pred narodom kao suradnik s okupatorom. Zamku su postavili vješto, onako kako se to obično čini kad se vrebava čovjeka. Najprije laskanje: »Učitelju! Znamo da si istinit te po istini putu Božjem učiš i ne mariš tko je tko jer nisi pristran. Reci nam, dakle, što ti se čini: je li dopušteno dati porez caru ili nije?« Isus je izmaknuo toj stupici rekavši: »Podajte dakle caru carevo, a Bogu Božje«.

Ovaj tekst je često komentiran tijekom povijesti i mnogo se o njemu pisalo. Brojni komentatori vide u ovom odlomku temelj za pravu podjelu između političkih i vjerskih sustava. U njemu nalaze podjelu vlasti na duhovnu i svjetovnu. Sve to nije neutemeljeno, ali Isusova poruka je puno dublja. Dati Bogu Božje, u shvaćanju Izabranoga naroda, znači sjetiti se da si stvoren od Boga i da potpuno pripadaš Bogu. Isus odgovara indirektno, podsjećajući na zapovijed danu Izraelu: »Ljubi Gospodina Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom« (Pnz 6,5).

Isusov odgovor sadrži ovu poruku: samo Bog je Bog i ni jedna druga osoba ili stvar na svijetu ne može postati Bog i ne smije zauzeti Božje mjesto. Suvereno i vrhovno dostojanstvo čovjeka je u tome što je pozvan spoznati da samo, Bog je Bog: »Ja sam Gospodin Bog tvoj... Nemoj imati drugih bogova uz mene!« (Pnz 5, 6-7).

3. U Isusovom odgovoru nalazi se još jedan element lako shvatljiv u ondašnjem Rimskom Carstvu u kojem je car nastojao zauzeti mjesto Boga. Car je srušen sa svog sakralnog trona i spušta se u kategoriju stvorenja. Njemu je Bog povjerio brigu za ljude kojima i car pripada. Igra riječi glede slike i natpisa postaje jasnija. Car vlada nad ljudskom slikom, on upravlja onim što je ljudsko. On je odgovoran za zajedničko dobro, ali će biti suđen na temelju toga što je učinio s onim što je »slika Božja«, tj. s čovjekom.

Spušten s vrha svete piramide gdje si je umišljao da je posrednik između ljudi i božanstva, car gubi religijsku aureolu, ali nije lišen svake odgovornosti. Njemu je povjerena uprava zemaljskim dobrima. Isus time ne omalovažava političku djelatnost, već joj samo daje vlastito dostojanstvo. Car nije Bog i njemu ne pripada ništa Božje. Nijedan čovjek ne može zauzeti mjesto Boga, ili ponašati se prema ljudima kao da je Bog.

Uostalom, problem cjelokupne povijesti je taj, a on označava grijeh svijeta, da se netko želi postaviti kao Bog nad čovjekom. Evanđelje nam tumači što je to Božje na svijetu. Slava Božja je spašeni čovjek. To je Božje, to Bogu pripada. Čovjek obespravljen, siromašan, potreban – to je Božje. Bog nas je pohodio radi nas ljudi i radi našega spasenja.

4. I blaženi Augustin Kažotić lako može biti smješten u okvir ove evanđeoske stranice. Odlikovao se budnošću u zamršenim vremenima. Bez sumnje bio je čovjek izrazito dobre volje i mnogih dobrih djela, svojedobno se istaknuo kao jedan od učenih, pouzdanih i diplomatski vještih osoba pri upravnom, teološkom i pastoralnom vrhu opće Crkve. Kao vjernik znao je da je kršćanin pozvan oslušivati Božji glas. Bio je čovjek koji se nije bojao, svjestan da

vrijednosti koje su mu povjerene sadrže snagu odozgor, kao i to da on nije njihov gospodar, već nositelj i navjestitelj.

Augustin Kažotić rođen je u Trogiru oko 1260. godine. Po rodu je bio plemić, ali je u ranoj mladosti prihvatio redovnički život u dominikanskom redu. Redovnički poglavari su ga poslali u Pariz omogućivši mu vrhunsku filozofsku i teološku naobrazbu onoga vremena, spremivši ga tako za profesora, propovjednika i biskupa.

Papa Benedikt XI., također dominikanac, koji je upoznao našega Augustina najvjerojatnije za jednog boravka u Rimu, imenovao ga je 1303. godine zagrebačkim biskupom. Augustin je kao biskup bio veoma aktivan i poduzetan. Često je obilazio svoju biskupiju, zdušno se brinuo, ne samo za duhovno dobro i ćudoređe svoga puka, već mu je nastojao pomoći i u materijalnom uzdizanju.

5. U želji za obnovom Zagrebačke biskupije Kažotić je održao tri biskupijske sinode. Obnovio je bogoslužje, preuredio dotadašnji posebni zagrebački obred, nešto prema papinskim odredbama, a nešto prema dominikanskom obredu. Ustanovio je katedralnu školu. Osobito se brinuo o svećeničkom podmlatku. Kao zagrebački biskup posvetio se obnovi klera, obrani prava Crkve, smirivanju duhova razjedinjenih i suprotnih stranaka. Kao član biskupskog zbora sudjelovao je na Općem saboru u Vienu. Bilo je to 1311. i 1312. godine.

Augustin je bio zagrebački biskup u doba kad su Hrvatska i Ugarska proživljavale teške građanske nemire zbog kraljevskog prijestolja. Državni su staleži 1318. godine povjerali Augustinu jednu diplomatsku misiju kod pape Ivana XXII. u Avignonu. On je morao pred papom iznijeti tužbe na zloupotrebe koje su činili i plemići i dvorjanici mladoga kralja Karla Roberta Anžuvince, kao i sam kralj. Međutim kralj se osvećuje, protivi se njegovom povratku u Zagreb.

Papa je stoga bio prisiljen Augustinu dodijeliti drugu biskupiju. To je i učinio premjestivši ga godine 1322. u Luceru, u Napuljskom Kraljevstvu. Augustin je u Luceri biskupovao samo godinu dana. Umro je 3. kolovoza 1323. godine. No, tijekom tog kratkog vremena ostavio je i u Luceri glas svetog i revnog pastira, kojega odmah nakon smrti počеше štovati kao sveca. Papa Klement XI., godine 1702., proglasio je Augustina Kažotića blaženim. U travnju ove godine Zagrebačka nadbiskupija, Lučersko-trojanska biskupija i Red dominikanaca zajedno su obnovili postupak za kanonizaciju blaženog Augustina Kažotića. Nadamo se da je i ovaj Međunarodni znanstveni skup značajan doprinos u tom procesu.

6. Upravo održani Međunarodni znanstveni skup nam je približio veliki lik našeg blaženog pastira Augustina. Za nas je to znakovit poticaj da nastavimo obnovljenim zalaganjem služiti Kristovoj radosnoj vijesti u vremenima nove evangelizacije. Blaženi Augustin je bio duboko ukorijenjen u mjesnu Crkvu, a u isto je vrijeme imao snažan osjećaj pripadnosti sveopćoj Crkvi. Također nam u tome služi kao primjer: kršćanin mora biti uronjen u narod i kulturu u kojoj živi da bi iz njih primio sve valjane elemente, a istodobno nikad ne smije izgubiti svijest o pripadnosti puno većem narodu, narodu Božjem, Crkvi, koja prolazi svim vremenima i svim kontinentima.

Približavanje života i djela ovoga zagrebačkog pastira, kako na znanstvenoj tako i na duhovnoj razini, bila je prigoda da naša Crkva osjeti nove poticaje iz baštine koja je Crkvi trajni zalog njezine budućnosti. Kažotić nas životom i djelom izaziva i obvezuje. Vidjeli smo ga zauzeta u duhovnoj i materijalnoj obnovi svoga puka. Težio je izgrađivati i svećenike i vjernike za ozbiljnost i odgovornost kršćanskoga života i pravu crkvenost. Dodirnuli smo njegovu skrb za siromašne, nastojanja na kulturnome i znanstvenom polju. Divili smo se njegovoj vjernosti

Crkvi i odgovornosti kojom je u osjetljivim vremenima nastojao posredovati između suprotstavljenih strana.

7. Slijedeći Isusov nauk, blaženi je Augustin i politička pitanja promatrao s religioznih stajališta. Kršćanin je graditelj zemaljskog vremenitog grada, ali on ujedno hiti prema nebeskom vječnom gradu. On promiče pravdu, ali je iznad svega aktivan svjedok ljubavi koja naziđuje Krista u srcima ljudi. Kršćanin se treba u svemu nadahnjivati svojom vjerom. U svim svojim odabirima i opredjeljenjima: u obiteljskom, profesionalnom, socijalnom i političkom životu najbliža mu je norma vlastita savjest osvijetljena današnjim Evandeljem.

Često slušanje Riječi Božje, pristupanje svetim sakramentima, upoznavanje i pristajanje uz nauk Crkve – neki su od oblika pomoći što nam ih je Božja providnost predala u ruke kako bi nam savjest bila dobro odgojena i kako bi svako na svojem području mogao ispuniti vlastiti poziv i poslanje. Ispunjenje toga poslanja nije nam moguće bez Božje pomoći. Zamolimo ga iskreno, iz dubine svoga nepodijeljena srca, da nam svojom milošću pritekne u pomoć.

Neka nam u tome pomogne blaženi Augustin Kažotić. Danas ponavljamo zagovorne riječi antifone večernjega hvalospjeva u čast našeg blaženog Pastira: »Blaženi biskupe Augustine, diko Trogira, svjetlosti Zagreba, slavo hrvatskoga naroda, brani svoje štovatelje pomoćima nebeske milosti«. Blaženi Augustin vršio je svoju službu u vremenu delikatnih crkveno-političkih odnosa. Iako je umro prije gotovo sedamsto godina i danas je aktualan zbog revnosti kojom se odlikovao kao propovjednik i kao biskup, zbog trpljenja što ih je podnio služeći Crkvi i braneći njezinu slobodu, zbog svoje ljubavi prema Papi i Petrovoj Stolici, zbog svoje marijanske pobožnosti. U svim našim nastojanjima neka nam uvijek pritekne u pomoć nebeski zagovor Presvete Bogorodice Marije te naših blaženih pastira Augustina i Alojzija. Amen.